

Zorginstituut Nederland

Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

drs. A.M. Hopman
T +31 (0)20 797 86 01

Datum

22 maart 2016

Onze referentie

2015078412

Standpunt

Verpleging Wlz en Zvw

22 maart 2016

Vraagstelling:

Onder welke omstandigheden heeft een verzekerde met een indicatie voor de Wet langdurige zorg (Wlz) aanspraak op verpleging uit de Zorgverzekeringswet (Zvw)?

Aanspraak en bekostigingsprestaties

Voor de vraag tot welk domein de verpleegkundige zorg behoort, is de wettekst bepalend. Zowel in de Zvw als in de Wlz wordt de algemene term 'verpleging' gehanteerd. De voorrangregels tussen Zvw en Wlz zijn bepalend voor de afbakening van beide wetten.

Of bepaalde verpleegkundige zorg onder een bepaalde bekostigingsprestatie kan vallen is niet relevant voor de afbakening tussen de Zvw en de Wlz. De bekostigingsvraag komt pas aan de orde nadat het passende domein is bepaald. Ook zorg die in de Zvw onder de prestatie MSVT valt, komt in de Wlz meestal ten laste van de Wlz.

Voorrangregeling: Wlz voorliggend op de Zvw

Artikel 2 lid 1 van het Besluit zorgaanspraken AWBZ (Bza) bepaalde dat er geen aanspraak op de AWBZ was, als de zorg kon worden bekostigd ten laste van de Zorgverzekeringswet (Zvw). De Zvw was dus voorliggend op de AWBZ.

De verhouding tussen de Zvw en de Wlz is anders dan die tussen de Zvw en de AWBZ. In artikel 2.1 Besluit zorgverzekering (Bzv) is bepaald dat vormen van zorg of diensten die voor de verzekerden kunnen worden bekostigd op grond van een wettelijk voorschrift niet ten laste van de Zvw kunnen komen. De Wet langdurige zorg (Wlz) noch het Besluit langdurige zorg (Blz) bevat, behalve artikel 3.1.5 Blz¹, een dergelijke bepaling.

Als de verpleging *kan* worden bekostigd uit de Wlz, is er geen aanspraak op verpleging ten laste van de Zvw.

Aanspraak niet afhankelijk van leveringsvorm

Op grond van artikel 3.1.1 Wlz heeft een verzekerde met een Wlz-indicatie aanspraak op verpleging. De aard en inhoud van die aanspraak is niet afhankelijk van de leveringsvorm: de verpleging die kan worden geleverd of ingekocht met het volledig pakket thuis (VPT), modulair pakket thuis (MPT) of het

¹ In artikel 3.1.5 Blz staat dat er geen recht is op Wlz zorg in de drie daar genoemde gevallen (palliatief terminale zorg, intensieve kindzorg en Jeugdzorg).

persoonsgebonden budget (PGB) is gelijk aan die bij verblijf in de instelling.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Aanspraak niet afhankelijk van het zorgprofiel (zorgzwaartepakket)

Het kan zijn dat een verzekerde een zorgprofiel toegewezen heeft gekregen, waarin geen verpleging zit. De aanspraak is in de wet zelf (artikel 3.1.1 Wlz) geregeld, en kan niet worden beperkt door het zorgprofiel.

Datum
22 maart 2016

Onze referentie
2015078412

Duiding

Bij de Wlz is, evenals bij de intramurale AWBZ, het uitgangspunt dat er sprake is van een samenhangend pakket aan zorg (artikel 3.1.1 Blz).

Dit omvat in principe alle verpleegkundige zorg, ook de verpleging die noodzakelijk is vanwege een medisch specialistische behandeling, bijvoorbeeld als de medisch specialist wondverzorging of het toedienen van injecties voorschrijft.

Alleen als de verpleegkundige zorg *direct* wordt aangestuurd door de medisch specialist komt de verpleegkundige zorg niet ten laste van de Wlz maar ten laste van de Zvw. Het gaat dan om uitzonderlijke situaties, waarbij veelal ziekenhuisopname moet worden overwogen.

Onder directe aansturing verstaan we dat de medisch specialist direct opdracht geeft voor de verpleegkundige handelingen, daarvoor aanwijzingen geeft, en het toezicht en de mogelijkheid tot tussenkomst door de medisch specialist voldoende is geregeld. De medisch specialist zorgt er voor dat hij of zijn vervanger altijd kan interveniëren. In alle gevallen waarin de medisch specialist niet direct beschikbaar hoeft te zijn voor toezicht of interventie, valt de verpleging onder de Wlz.

Het Zorginstituut heeft een zogeheten Smart Question geformuleerd die beter aangeeft wat is bedoeld met het criterium van directe aansturing. Er is sprake van directe aansturing als de medisch specialist de volgende vraag met 'ja' beantwoordt:

Wil ik, telkens, rechtstreeks en onmiddellijk met de verpleegkundige spreken over de actuele uitkomsten van mijn geneeskundig beleid en hem/haar op grond van die uitkomsten rechtstreeks en onmiddellijk instrueren?

Standpunt Zorginstituut Nederland:

De Wlz-aanspraak omvat in principe alle verpleging die noodzakelijk is. De leveringsvorm is daarbij niet van belang. Alleen in uitzonderlijke situaties, waarbij de medisch specialist de verpleegkundige zorg direct aanstuurt, kan de verpleging ten laste van de Zvw komen.

Onder directe aansturing verstaan we dat de medisch specialist direct opdracht geeft voor de verpleegkundige handelingen, daarvoor aanwijzingen geeft, waarbij het toezicht en de mogelijkheid tot tussenkomst door de medisch specialist voldoende is geregeld.

Gevolgen voor de uitvoeringspraktijk

Anders dan onder de AWBZ maakt het voor de vraag verpleging ten laste van de Zvw of de Wlz komt, in de Wlz niet uit of iemand thuis, op een plaats zonder of op een plaats met behandeling verblijft. Dat betekent dat in bepaalde gevallen verpleegkundige zorg die tot 1 januari 2015 tlv de Zvw kwam, nu ten laste van de

Wlz komt.

De verpleegkundige zorg die ten laste van de Wlz komt, moet worden meegewogen bij de doelmatigheidsbeoordeling van de leveringsvormen.

We beseffen dat de praktijk op dit moment niet altijd in overeenstemming is met bovenstaande standpunt. We hebben met dit standpunt duidelijkheid willen scheppen over de uitleg van de wet, en gaan er van uit dat partijen hier op een zorgvuldige en praktische manier invulling aan geven.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
22 maart 2016

Onze referentie
2015078412